

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Επίπεδο 6: Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	39	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6.0
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/438152/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με πλαίσιο προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές:

- Να αναλύουν και να αξιολογούν τη μετανάστευση ως πολυδιάστατο φαινόμενο.
- Να προσδιορίζουν και να διακρίνουν τα είδη των μεταναστευτικών κινήσεων.
- Να αναλύουν τις θεωρίες της οικονομικής μετανάστευσης.

- Να περιγράφουν τους βασικούς ιστορικούς σταθμούς της μεταπολεμικής μεταναστευτικής ιστορίας της Ευρώπης.
- Να επεξηγούν τις συνέπειες της οικονομικής μετανάστευσης στις χώρες προέλευσης και υποδοχής.
- Να αναλύουν και να αξιολογούν τα βασικά χαρακτηριστικά του μεταναστευτικού φαινομένου στην Ελλάδα.
- Να περιγράφουν τη συμβολή των αλλοδαπών στην ελληνική ύπαιθρο.
- Να προσδιορίζουν τις προσδιοριστικές συνιστώσες της μεταναστευτικής επιχειρηματικότητας.
- Να αναλύουν τις αιτίες και τις συνέπειες της Μετανάστευσης Υψηλής Ειδίκευσης (brain drain/gain).
- Να περιγράφουν το φαινόμενο της παλιννόστησης (αιτίες και συνέπειες).
- Να περιγράφουν και να αξιολογούν τις μεταναστευτικές πολιτικές της Ελλάδας και της ΕΕ, την αμοιβαία αλληλεξάρτησή τους, τη σύνδεσή τους με το ευρύτερο ιστορικό και κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο, καθώς και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών αυτών.
- Να συζητούν για ηθικά ζητήματα που εγείρει το μεταναστευτικό φαινόμενο με στόχο την καλλιέργεια της ανεκτικότητας και τον περιορισμό των διακρίσεων.
- Να προτείνουν τρόπους διαχείρισης των μεταναστευτικών ζητημάτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Μετανάστευση: έννοιες και διακρίσεις.
2. Θεωρίες της οικονομικής μετανάστευσης.
3. Σύντομη μεταναστευτική ιστορία της Ευρώπης.
4. Οικονομικές συνέπειες της μετανάστευσης.
5. Άλλες συνέπειες της μετανάστευσης.
6. Η μετανάστευση στην Ελλάδα.
7. Μετανάστες και ελληνική ύπαιθρος.
8. Επιχειρηματικότητα των μεταναστών.
9. Η Μετανάστευση Υψηλής Ειδίκευσης (Brain Drain/Gain).
10. Η Παλιννόστηση.
11. Μεταναστευτική πολιτική στην ΕΕ.
12. Μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα.
13. Ηθική της μετανάστευσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>65</td></tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td><td>45</td></tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>150</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	65	Διαδραστική διδασκαλία	45	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	65										
Διαδραστική διδασκαλία	45										
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40										
Σύνολο Μαθήματος	150										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσες αξιολόγησης φοιτητών Ελληνικά Μέθοδος (Διαμορφωτική ή Συμπερασματική) Συμπερασματική <table> <thead> <tr> <th>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών</th><th>Ποσοστό</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</td><td>60</td></tr> </tbody> </table>	Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό	Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	40	Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	60				
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών	Ποσοστό										
Γραπτή εξέταση με δοκιμασία πολλαπλής επιλογής	40										
Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης	60										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Artuc, E., Docquier, F., Caglar, O., και Parsons, Ch. (2015). A global assessment of human capital mobility: the role of non-OECD destinations, *World Development*, 65, 6-26.
- Baas, M. (2019). The education-migration industry: International students, migration policy and the question of skills. *International Migration*, 57(3), 223-234.
- Bade, K.J. (2003). *Migration in European history*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Beine, M., Docquier, F., και Ozden, C. (2011). Diasporas. *Journal of Development Economics*, 95(1), 30-41.
- Bertram, C. (2018). *Do States Have the Right to Exclude Immigrants?*, Cambridge: Polity Press.
- Bhagwati, J., και Hamada, K. (1974). The brain drain, international integration of markets for professionals and unemployment. *Journal of Development Economics*, 1(1), 19-42.
- Borjas, G.J. (1987). Self-selection and the earnings of immigrants. *The American Economic Review*, 77(4), 531-553.
- Borjas, G.J. (1994). The economics of immigration. *Journal of Economic Literature*, XXXII, 1667-1717.

- Castles, S., de Haas, H., και Miller, M.J. (2014). The age of migration: International population movements in the modern world. London: MacMillan Pres Ltd.
- Clemens, M. (2013). What Do We Know about Skilled Migration and Development? Migration Policy Institute Policy Brief No 3. Washington DC: Migration Policy Institute.
- Czaika, M., και Parsons, C. (2017). The gravity of high skilled migration policies. *Demography*, 54(2), 603-630.
- De Haas, H. (2018). European migrations dynamics, drivers, and the role of policies. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Docquier, F., και Rapoport, H. (2012). Globalization, brain drain, and development. *Journal of Economic Literature*, 50(3), 681-730.
- European Commission (EC). (2015). A European agenda on migration. Βρυξέλλες: COM (2015) 240.
- European Commission (EC). (2018). Study on the movement of skilled labour. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Florida, R.L. (2005). The flight of the creative class: The new global competition for talent. New York: HarperCollins.
- Gibson, J., και McKenzie, D. (2011). The microeconomic determinants of emigration and return migration of the best and brightest: Evidence from the Pacific. *Journal of Development Economics*, 95(1), 18-29.
- Grimm, A. (2019). Studying to stay: Understanding graduate visa policy content and context in the United States and Australia. *International Migration*, 57(5), 236-251.
- Harris, J.R., και Todaro, M.P. (1970). Migration, unemployment and development: A two-sector analysis. *The American Economic Review*, 60(1), 126-142.
- Hosein, A. (2019). The ethics of migration: An Introduction. London and New York: Routledge.
- ILO, OECD, World Bank. (2015). The contribution of labour mobility to economic growth. Geneva: OECD, ILO, World Bank Publishing.
- IOM. (2019). Reintegration handbook: Practical guidance on the design, implementation and monitoring of reintegration assistance. Geneva: IOM.
- IOM. (2020). World migration report 2020. Geneva: IOM.
- Kahanec, M., και Zimmermann, K.F. (επιμ.). (2016). Labor migration, EU enlargement, and the great recession. DOI: 10.1007/978-3-662-45320-9.
- Katz, E., και Stark, O. (1986). Labor migration and risk aversion in less developed countries. *Journal of Labor Economics*, 4(1), 134-149.
- Kerr, S.P., Kerr, W., Caglar, O., και Parsons, Ch. (2017). High-skilled migration and agglomeration. Research Discussion Paper 7. Helsinki: Bank of Finland.
- Labrianidis, L., Sykas, Th., Sachini, E. & Karampekios. (2023). Highly educated skilled migrants are attracted to global cities: the case of Greek Ph.D. holders. *Population, Space and Place*, e2517.
- Labrianidis, L., Sykas, Th., Sachini, E. & Karampekios. (2023). The impact of highly skilled emigrants on the origin country's innovation performance: the case of Greece. *International Journal of Manpower*, 44(8), 1605-1621.
- Labrianidis, L., και Sykas, Th. (2017). Why High School Students Aspire to Emigrate: Evidence from Greece. *Journal of International Migration and Integration*, 18, 107-130.
- Lianos, Th.P. (2003). Contemporary migration in Greece: economic investigation. Athens: CPER.
- Lianos, Th.P., and Cavounidies, J. (2012). Migrant flows in Greece during 20th century. Athens: CPER.
- Massey, D.S., Arango, J., Hugo, G., Kouaouchi, A., Pellegrino, A., και Taylor, J.E. (2005). *Worlds in Motion: Understanding international migration at the end of the millennium*. New York: Oxford University Press.
- OECD. (2020). *International migration outlook 2020*. OECD Publishing.
- Piore, M.J. (1979). *Birds of Passage: Migrant labor in industrial societies*. New York: Cambridge University Press.
- Saxenian, A. (2002). Transnational communities and the evolution of global production networks. *Industry and Innovation*, 9(3), 183-202.
- Stark, O., και Bloom, D. (1985). The new economics of migration. *The American Economic Review*, 75(2), 173-178.
- Todaro, M.P. (1969). A model of labor migration and urban unemployment in less developed countries. *The American Economic Review*, 59(1), 138-148.
- Wallerstein, I. (1974). *The Modern World-system: Mercantilism and the Consolidation of the European World-economy*. London: Academic Press.
- Κόντης, Α. (2021). Πολιτική Οικονομία της διεθνούς μετανάστευσης. Αθήνα: Παπαζήσης
- Λαμπριανίδης, Α. (2011). Investing in leaving. Athens: Kritiki.
- Λαμπριανίδης, Α., και Συκάς, Θ. (2021). Brain drain στην Ελλάδα: Μια περίπτωση μετανάστευσης υψηλής ειδίκευσης. Αθήνα: ΕΑΠ.

Εύδοξος

Κόντης, Α. (2021). Πολιτική Οικονομία της διεθνούς μετανάστευσης. Αθήνα: Παπαζήσης
Λαμπριανίδης, Λ., και Συκάς, Θ. (2021). Brain drain στην Ελλάδα: Μια περίπτωση μετανάστευσης υψηλής ειδίκευσης. Αθήνα: ΕΑΠ.
Goldin, I., Cameron, J., Balarajan, M. (2013). Αυτοί δεν είναι σαν εμάς. Το παρελθόν και το μέλλον της μετανάστευσης. Ηράκλειο: ΠΕΚ